

**Державний навчальний заклад
«ОДЕСЬКЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ ТОРГІВЛІ ТА
ТЕХНОЛОГІЙ ХАРЧУВАННЯ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на педраді ДНЗ «ОВПУТТХ»

протокол № 3 від 20.01.2022

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

На тему:

**«ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У КОНТЕКСТІ
РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ»**

**Ткаченко М.В.,
викладач, к.п.н.**

м. Одеса

ЗМІСТ

ВСТУП

1. Теоретична частина.
 - 1.1. Реалізація компетентнісного підходу в організації освітнього процесу по підготовці кваліфікованих робітників.
2. Практична частина.
 - 2.1. Методична розробка уроку по темі «Національна валюта України». Форма проведення урок «Гра -квест».
3. Висновки
4. Список використаних джерел

Додатки.

Додаток 1. Презентаційні матеріали до уроку на тему «Національна валюта України»

Анотація. У методичних рекомендаціях на тему «Забезпечення освітнього процесу у контексті реалізації компетентнісного підходу» висвітлено сучасний підхід у системі якісної підготовки кваліфікованих робітників у контексті реалізації компетентнісного підходу.

ВСТУП

Ефективність організації освітнього процесу залежить не лише від змін у змісті навчальних дисциплін; в удосконаленні методик викладання, розширенні арсеналу методичних прийомів; активізації діяльності учнів, а і від індивідуалізації та диференціації навчального процесу зорієнтованого на розвиток самостійного мислення, ефективну організацію пізнавальної діяльності учнів.

Звичайна, традиційна освіта, що намагається навчити людину на все життя, має поступитися такій, що формує фундаментальну особистісну компетентність – здатність навчатися протягом життя.

Тому головною метою модернізації сучасної освіти є – перехід від «предметоцентризму» до «дитиноцентризму» формуванню в учнів нових навичок, які необхідні для життя в сучасному світі.

Трансформаційні та євроінтеграційні процеси, інтенсивний характер розвитку сучасних технологічних процесів зумовлюють потребу підготовки кваліфікованих кадрів, адаптованих до роботи в динамічному світі, здатних знаходити рішення в ситуаціях, пов'язаних з професійною діяльністю та життєвими обставинами, з належно сформованими ключовими і професійними компетентностями.

Тому, Державні стандарти ПТО ґрунтуються на засадах особистісно-зорієнтованого, компетентнісного, діяльнісного підходів і визначають три групи компетентностей: загальнопрофесійні, ключові, професійні. А відтак заклади професійної освіти, що здійснюють теоретичне навчання й практичну підготовку, орієнтовані на розвиток компетентностей.

Урок був і залишається основним елементом навчального процесу, але в системі особистісно-орієнтованого навчання його функції та форми організації суттєво змінюються. Тому одне з актуальних завдань кожного викладача – пошук

нових підходів до організації навчального процесу, використання найсучасніших педагогічних концепцій та вдосконалення відомих методик, модернізації їхнього змісту з метою формування високоінтелектуальної, професійної, духовно багатой, творчої, толерантної особистості.

Особливо важливим є питання якості навчальних занять, які проводяться викладачами з використанням технологій дистанційного навчання. Задля надання якісних освітніх послуг учням, які вимушені сьогодні навчатися дистанційно, викладачам важливо забезпечувати змістовну складову навчального заняття (зміст заняття має будуватися відповідно до обов'язкових результатів навчання; необхідно звертатися до власного досвіду учнів та здобутих знань під час вивчення нового матеріалу); обов'язковим є створення ситуацій успіху на занятті. Кожен викладач має здійснювати моніторинг засвоєння учнями навчального матеріалу, відстежувати розуміння ними навчального матеріалу, приділяти увагу якості виконання завдань; застосовувати зручні освітні електронні платформи та канали для комунікації з учнями, вдало поєднувати синхронний та асинхронний режим освітнього процесу, що є запорукою успішності дистанційного навчання.

1. Теоретична частина.

1.1. Реалізація компетентнісного підходу в організації освітнього процесу по підготовці кваліфікованих робітників.

Повноцінна реалізація компетентнісного, діяльнісного, особистісно-орієнтованого підходів передбачає активну взаємодію між учнями й викладачами при широкому застосуванні в освітньому процесі інноваційних педагогічних технологій: інтерактивних; проблемних, пошукових, дослідницьких методів навчання; учнівських проєктів.

Використання в організації освітнього процесу технологій проєктного; інтерактивного ігрового навчання; методики моделювання забезпечує розвиток пізнавальних навичок учнів, уміння самостійно конструювати свої знання, забезпечує дієвий підхід в оволодінні учнями навчальним матеріалом, сприяє розвитку у учнів критичного мислення, формує інтерес до вивчення навчального

матеріалу, сприяє застосуванню учнями отриманих знань на практиці. В результаті викладач досягає мети – сприяти розвитку професійних, життєвих компетентностей, необхідних для становлення основ індивідуально-особистісної життєтворчості, адже за словами В.Сухомлинського, «Кожна дитина – це неповторна, яскрава, індивідуальна особистість, котра має свої сміливі думки, цілеспрямовані погляди, переконання, інтереси і вчитель має знайти ключ до кожного дитячого серця».

Одним із ефективних методів реалізації компетентнісного підходу є використання моделювання, як методу пізнання та подальшого розвитку освітньої практики учнів. Моделювання у професійному навчанні є засобом підвищення результативності освітнього процесу; є процесом дослідження об'єктів пізнання на моделях, які поділяються на 2 класи: предметні (матеріальні) і моделі знакові (інформаційні). Предметні (муляжі, глобус та ін.) зроблені власноруч дають можливість визначати наскільки учні знають предмет. До інформаційних моделей належать: карти, схеми, графіки, таблиці та ін.

Одним із дієвих підходів організації навчального матеріалу, технології розвитку у учнів критичного мислення є використання в освітньому процесі графічної моделі - кластера.

«Кластер» дозволяє представити на уроці великий обсяг інформації в структурованому й систематизованому вигляді, виявити ключові слова теми. Вважають, що людині потрібні графічні образи, тому що мозок краще запам'ятовує моделі. Створення кластерів сприймається учнями як творча робота, в якій є реалізація власного бачення проблеми, власний підхід, варіант самореалізації. Складений кластер є продуктом діагностики рівня розвитку предметних компетенцій учня.

Однією з форм компетентнісного підходу у організації навчального процесу є домашня контрольна робота. Важливо приділяти велику увагу самостійній роботі учнів; участі у проектах; створенню презентацій по певній темі; складанню кросвордів; захисту курсових робіт; підготовці до ділових ігор тощо.

У контексті євроінтеграції освіти особливої актуальності набуває питання саме застосування сучасних інформаційних технологій. Якщо вміло поєднати комп'ютерні технології з традиційними методами викладання, то можна досягти також високого рівня засвоєння знань учнями й усвідомлення їх практичного застосування.

Сучасній молоді потрібні ґрунтовні знання й уміння ними користуватися в житті, тому актуальним є в організації освітнього процесу запроваджувати освітні інновації та інформаційні технології. Поява мережі інтернет та гаджетів призвела до того, що учасники освітнього середовища отримують безліч інформації саме там. Тому перед викладачем стоїть проблема, як зацікавити учня. Якщо це викладач, який має сучасний рівень ерудиції, професіонал, то він буде шукати методи, форми, засоби, що будуть цікавими не тільки учню, а й самому викладачу.

2. Практична частина.

2.1. Методична розробка уроку по темі «Національна валюта України».

Форма проведення урок «Гра -квест».

У практичній частині представлена методична розробка по проведенню уроку на тему: «Національна валюта України». Формою організації пізнавальної діяльності обрано урок «Гра - квест». В основі методичних матеріалів лежить метод проєкту, інтерактивні ігрові методи навчання, використана методика моделювання, що забезпечує розвиток пізнавальних навичок учнів, уміння самостійно конструювати свої знання, забезпечує дієвий підхід в оволодінні учнями навчальним матеріалом, сприяє розвитку у учнів критичного мислення, формує інтерес до вивчення навчального матеріалу, сприяє застосуванню учнями отриманих знань на практиці. Результатом проведення уроку за запропонованою методичною розробкою викладач досягає мети – сприяти розвитку професійних, життєвих компетентностей, необхідних для становлення основ індивідуально-особистісної життєтворчості, адже за словами В.Сухомлинського, «Кожна дитина – це неповторна, яскрава, індивідуальна особистість, котра має свої сміливі думки, цілеспрямовані погляди, переконання, інтереси і вчитель має знайти ключ до кожного дитячого серця».

ВИСНОВКИ

Отже, сучасна освіта потребує від викладача креативності, усеобізнаності і умінь користуватися сучасними засобами навчання та технологіями, щоб сформувати особистість, яка буде вільно орієнтуватися, саморозвиватися, самостійно приймати важливі рішення з певною громадською позицією. Тому тільки системна робота педагога наблизить до надання ним якісних освітніх послуг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Закон України «Про освіту».
2. Закон України «Про професійну освіту».
3. Концепція реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 року № 419-р. – Електронний ресурс. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>.
4. Ничкало Н.Г. (2014) Розвиток професійної освіти в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів: монографія.-К.: Видавництво НПУ імені М.П.Драгоманова.